

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit
soronkint 5 kr-ával
számítatnak.

Magyarország társadalma.

Debreczen, június 12.

(K—ez.) Ha társadalmi életünk tanulmányozására néhány pillanatot szentelünk, azon szomorú és egyszersmind megdöbbentő tapasztalatra jutunk, hogy nekünk a szó nemes értelmében véve társadalmi életünk nincs.

Hasonlók vagyunk az oldott kévéhez. Nem tart bennünket össze az az összekötő kapocs, melynek neve: a szeretet.

Pedig a társadalom nélkülözhetetlen eszköz a művelődésre, mert fentartja a szellem hajlékonyságát, — mondja Schlegel a nagy bölcselő, ki kora társadalmi életének felvirágozása érdekében egész szellemét, összes tevékenységét latba vetette.

Egy erős és helyes mederben haladó társadalmi élet csodákat teremthet, mert együtt működésben tartja az embereket a közös cél elérésében, ellenkezőleg a legnemesebb szándék is sirba hanyatlik, ha pusztá féltékenységből, irigységből és szeretethiányból önmagunk ássuk meg sirját a megpendített üdvös eszmének.

És csodálatos, hogy e társadalmi széthuzás épen a vidéki városokban tapasztalható, hol

kevesebb az intelligencia, mely pedig nagyon is reászorulna arra, hogy egymás szelleméből merítsen nemes szórakozást és vállvetve oldjon meg oly kérdéseket, melyeknek keresztülvitelére míg egy ember kevés, addig egy összetartó társadalomnak ez alig kerül valamelyes munkájába.

A mi társas életünk, ha van ugyan társas életünk egyáltalában, — nagyon fénytelen, hideg. Nélkülözi azt a kellemes melegséget, melynek egyik szívből a másikba kellene átmennie. Kevesebb udvariasság és több őszinteség nem ártana. Összejövünk ugyan néha, de csak azért, hogy a merev revanche viziteknek eleget tegyünk. A társadalmi életnek első kelleke az összetartás, melynek nem szabad meglazulnia a kisebb vélemény és nézetkülönbségeknél, hanem állandónak és erősnek, szétbonthatatlanoknak kell lenni.

Szinesnek, fényesnek és mindenekelőtt tisztának kell lenni annak a légkörnek, melynek hivatása a társas élet virágait kifejleszteni. E tiszta levegő nélkül csakhamar unottá válik a kör, melyet alkotunk s virág helyett szuró tövissel lelkünkben hagyjuk el az összejöveteleket azon

elhatározással, hogy többé soha sem keressük fel azokat.

Egy szó, melyet nem jól hangsúlyozott valaki, vagy nem jól értett meg egy másik, egy gunyos tekintet, mely a sima álarcz alól sujtott, képes sokszor örökre elidegeníteni azokat, kik — ha egymást megértik — hasznára lehetnek volna annak a társas körnek, melynek harmoniáját most önös okokból megrontják.

Nem érték én a társas összejövetelek alatt három napi előkészülettel inszenizált ozsonnákat, melyeken legtöbbször csak az anyag telik el az asszonyi ügyesség édes produktumaival, hanem a nemes szellemi szórakozást, mely mellett üdül a lélek, nemesül a szív és egymáshoz közel hozza a különböző társadalmi elemeket.

Hogy pedig ezen összejövetelek sikerüljenek, első kellék, hogy ne kerüljenek pénzbe. Nem fognak pedig sokba kerülni, ha hölgyeink egyszerű öltözetekben jelennek meg. Vagyis ha szellemükkel, kedvességükkel és izléses egyszerűségükkel fognak egymással versenyezni, nem pedig a fényesebbnél-fényesebb toilettek előállításában. E költségeket nem bírja meg mindegyik család és

TÁRCSA.

A kis Gabi utazása.

Irta: André Theuriet.

Ablakomból az udvaron keresztül a kis Gabi családi körének lakásába esett a kilátás, akit az egész házban csak ezen a bizalmas néven ösmertek. Az apja egy férfi divatüzlet szabásza volt és az anyja, kit már ötszörös anyai örömök annyira megviseltek, hogy hófehérre őszült, vezette a háztartást és annak áldozta egészségének utolsó maradványát. Őt gyermeke közül a legidősebb három künn csatangolt valahol a nagy világban, csak egy tizennyolcz éves leányzó, aki szintén szabósággal foglalkozott, és a kis pupos Gabi voltak otthon.

E késői, kelleetlenül sarjadt csemetéje a párisi házaseletnek, amelynek házastársai életük felét egészségtelen műhelyekben és piszkos, rosszul szellőzött külvárosokban töltötték, biz a gyógyíthatlan görvélyes volt. Torz hátgerince a vállait egészen a füléig föltopta szegény kis Gabinak és vékony, gyenge lábszárjai meggörcbültek a rosszul megtámasztott test előre görnyedő sulya alatt. Csak úgy tudott járni, ha teste ortophadikus pántokkal volt befűzve. Ezen nyomorék testen aránytalan nagy fej pihent, de az arca

végtelenül finom volt és kifejezése után teljes nyolcz éves lehetett, de nyomorult testét alig ítélte volna öt évesnek az ember. De ha komoly gondolkodást eláruló arcát néztem, látva erősen kidomborodó homlokát, nagy sötétbarna szemei felett oly szomorúan és elmerengően, ugy husz évesnek is lehetett őt képzelni. Apja, anyja és nőtestvére bálványozásig szerették őt, feltűnő éles esze és nyomorék gyengesége miatt. Az orvos megtiltotta neki a munkát, de hogy szórakozzék, iskolába járaták, meg azért is, hogy más környezetbe jusson, a hol aztán csak a figyelmes hallgatás volt foglalkozása. Minden megmaradt agyában, amit hallott. Egy este a tornáczon láttam őt ülni iskolából hazajövet. Anyja bevásárolni volt, nőtestvére még nem érkezett haza a műhelyből. A lakást bezárva találta, a falhoz támaszkodva várt hát, mereven az utcára bámulva, gondolkodó, fájdalmas, lemondó arc kifejezéssel. Mialatt beszélgetésbe elegyedtem vele, nagy szemei ijedt, kutató pillantásokkal mértek végig. E közben nővére lélekszakadva, kimerült lélekzettel ért haza.

— Oh szegény Gabikám! kiáltá, sokáig várattalak, féltél ugy-e, fiam?

— Nem, válaszolt Gabi nyugodtan, csak azt hittem, hogy már nem akartok rólam semmit sem tudni és nem jöttök többé haza, oly beteg vagyok és úgy unom magam...

— Oh te gaz öregecském, suttogetta a fiatal leány, csókjaival elhalmozta őt. Aztán felém fordult, a könyvek ott ültek szemében.

— Olyan kedves és olyan okos, sokszor olyan gondolatai vannak, mint egy felnőttnek. Milyen kár, hogy ilyen beteges. Az orvos úgy vélekedik, hogy tavasszal Berekebe kell mennie, a friss tengeri levegő és a hullámos tengeri fürdő majd csak használ neki, meggyógyítja. De Bereke biz a nagyon messze van és sok pénzbe kerül. De majd meglátom, megkeresem a szükséges pénzt.

* * *

És a szorgalmas leány estétől reggelig dolgozott szakadatlan, hogy a szükséges pénzt előteremtse. Késő éjjel áthallatszott hozzám a tücsök czirpeléséhez hasonló varrógépberregés. — A lámpától megvilágított fehér függönyön fellebbent a munkásleány megnőtt árnya és önkénytelenül Tomas Hood rettenetes dalának eme strófája jutott az eszembe:

És varni, varni kell, míg megvakul szemem,
És varni, szabni kell, míg álmodom hessgetem,
Álmomban is mintegy varrok, varrok tovább,
És varrok . . . bámulom a tél hideg havát,
Varrok szorgalmasan, tavasz is felvirul,
A fecsképar dalol a ház tornácziról,
Gyengécske szárnyaik aranyba fürdenek,
S a napsugárral együtt gunyolnak élveteg
Szerelmi lázba ejtve.

mivel nem bírja, kénytelen lemondani az összejövelekről, nehogy kicsinylő megjegyzéseknek tegye ki ruháját — s mivel sok ember előtt a ruha az ember — magát is.

Nehezen fog talán eleinte menni a dolog, mert valljuk meg, hogy szeretjük a kasztrendszer; hangoztatjuk az egyenlőséget, de ha lehetne, nemesi ezimerünket mindig magunkkal hordoznánk, hogy alkalom adtán egy nem nemessel szemben előránthassuk.

Döntsük le a képzelt válaszalakat, melyek a helyett, hogy közelebb hoznának bennünket, külön osztályokra szaggatnak. Hódoljunk meg a szellem előtt, de ne bálványozzuk se a pénzt, se a születést. A valódi intelligencia nem hermelinprémbe jár, hanem a lélek és szellem szép köntösében. Ez előtt meg kell hajolnunk, a többi csak sallang, jó ha van, de nem feltétlenül szükséges.

Ne zárjunk ki senkit társaságunkból, ne legyünk élők és holtak bírái, hanem fogadjunk mindenkit szeretettel . . . s az ügy akkor biztosítva lesz.

Épen hogy e sorokat írjuk, egyik barátunk szánakozó mosolylyal kaczagja irásunkat, azt állítva, hogy el volt már e tárgy százszor mondva a nélkül, hogy eredménye lett volna.

Mindegy. Mi újra megpendítjük az eszmét s ha egyetlenegy ember csak annyit mond ez eszmére egyelőre, hogy „jó volna azt keresztül vinni“ — akkor a teljes diadal társadalmi életünk reorganizálását illetőleg nem messze van.

Reméljük ezt; a remény ugyanis a jövő előlege, melylyel a múlt deficitjét fedezzük.

— **Belföldi hírek.** (Az országgyűlés feloszlata.) A Magyarország szerint politikai körökben egész határozott alakban el volt terjedve ismét az országgyűlés feloszlata híre. E szerint az országgyűlés csupán július 11-ig marad együtt s akkor királyi rendelettel feloszlatatik, egyben az új választások augusztus végére kiiratnak. — (Az őszi hadgyakorlatok.) Az őszi nagy hadgyakorlatok őfelsége a király jelenlétében Csáktornya környékén fognak lefolyni. — (A delegációból.) A külügyminiszter költségvetését tegnap úgy a magyar, mint az osztrák delegáció külügyi albizottsága egyhangúlag elfogadta. Érdekes, hogy az osztrákok közül némelyek a hármass szövetség ellen foglaltak állást és kiérzett beszédjükből az orosz szimpátia. A magyar delegáció feltétlenül a hármass szövetség mellett nyilatkozott. — (A svéd trónörökös Budapesten.) Gusztáv Adolf svéd-norvég trónörökös, mint királyunk vendége, pár nap óta Budapesten időzik s szorgalmasan látogatja a kiállítást.

Kulturmérnöki mizériák.

(D.) Még a gróf Széchenyi Pál földművelési miniszterkedésének idejében találta ki a kulturmérnökség azt az eljárást, hogy akik birtokaikat kanalizálják, bizonyos határidő alatt arról térképet készíttessenek, különben saját maguk által megszabott díjért, a kulturmérnök urak fogják elkészíttetni. Az alispánok utján rögtön is mentek szét felé az ukázok, hogy minden oly birtokos, aki birtokán csatornázásokat eszközölt, arról, ennyi és ennyi idő alatt térképet készíttessen, különben a munkálati költségek előleges lefizetésének kötelezettsége mellett kényszerítettnek a kulturmérnökséget venni igénybe.

Ez ellen, a római köztársaság idejében gyakorolt s a hatvanas évek provi-

zoriuma alatt ismert hivatalnoki önkény ellen, mely, mintha a reá bizott tartományok zsírjának kiaknázását tűzné ki czélul, több oldalról felszólalás történt, és Széchenyi miniszter a kulturmérnöki ezen üzérkedést, az egész vonalon be-szüntette.

És azóta mélyen hallgattak a dologról. Történt pedig időközben hogy elrendeltettek az újabb kataszteri fölmérések, melyek felvettek minden legkisebb árkat, valamint hogy az egyenes adó nagyságával vetekedő ezen fölmérési költségeket a birtokosokon be is hajtották.

Ezek után azt hitte volna az ember, hogy miután ezen újabb kataszteri térképeken föl lett tüntetve minden árok, tehát hogy újabb mérésigélési adótól felmentünk, de nem úgy történt. A Széchenyi által beszüntetett kulturmérnöki mozgalom, mely az ezzel járó privat haszonról nem akart lemondani, megindult újra. Az alispáni ukázok ugyanabban a stílusban megjelentek, ki lett szabva a szorosra fogott rövid idő, mely alatt a térképek elkészítendőek voltak, máskülönb az azon követelmények terhe alatt, hogy a kulturmérnökök fogják a térképeket fölvenni és azon munkálataikért az árakat megszabni.

De mire valók voltak akkor az újabb kataszteri fölmérések? kérdezte egymástól a földbirtokosság? miért fizettünk 90 perzentessé újabb adót, ha ime, most meg a kulturmérnökség zudul a nyakunkra újabb fölméréssel, előáll újabb követeléssel, de ami még nem is csak addig van: hanem a teendő munkálataikért járó, általuk meghatározott díjnak előleges lefizetését nemcsak követeli, de végrehajtat és árverelt!

Vajjon van erről a földművelési miniszter urnak tudomása? Van a földművelési miniszter urnak tudomása arról, hogy ezt a különben országszerte nagyra-becsült és népszerű kulturmérnöki intéz-

A házban mindenki ösmerte a kis Gabi történetét és a lakónők szívesen adtak nővéreinek munkát. Megállították a kiest a lépcsőn, a tornácson, az udvaron, elkényeztették, hizelegtek neki és nyaláncsággal traktálták. De ő vad féltékenységgel mindig kivonta magát e hizelegések alul és inkább nyugtalanul, mint örömmel töprenkedett ezen a nagy barátságon és szereteten.

— A harmadik emeleti lakónő játékot ajándékozott nekem, mondá komoran nővéreinek, miért teszi ezt, mikor nem is ösmer?

És miután egy perczig tovább gondolkodott, bizonyos éleslátó ösztön folytán, mely szomorító pillantást engedett e gyermek agyában kóválygó gondolatokba, hozzátette:

— Bizonyára, mert pupos vagyok!

* * *

A dolog jól folyt, a megtakarított összegecske az almáriomban egyre nőtt. Julius közelgett és az utazásra előkészületek történtek. Szép bőrtáskát vettek, a gyermeket szépen felruházták vadonat új ruhákkal és a kis Gabi egész magánkívül, örömteljesen beszélte el iskolapajtásainak, hogy utazik — messze a tengerre. És ekkor az utolsó perczben szerencsétlen eset adta magát elő. Egy lakónő az ötödik emeletről megbizta a szabónót menyasz-

szonyi ruhája ujjá való átalakításával. A ruha nagy összeg pénzbe került, a következő télen tehát még mulatni akart abban.

Egy este a kis Gabi a tentatartóval játszott és sovány kis ujjai közül a mint az kiperdült, a tenta, oh mily iszony, ráfreccsent a ruhára!

Nem szidták le, oh dehogy is, iszonyt kifejező arca elég szomorulátványt nyújtott. Leánytestvére elnyomta jajkiáltását. Hallgatag sietséggel kitisztította a szövetet és eltitkolta a kárt. A tinta nyolcz méter drága szatint tett tönkre. Hogy az ötödik emeleti lakónőnek elmeséjjék a dolgot és a kis Gabi érdekében meglágyítsák a szívét, oh erre gondolni sem lehetett, mert az asszony gazdag sem volt és ez a ruha volt már idők óta egyedüli öröme. Meg aztán a varrónő sokkal büszkébb volt, semhogy idegen embereket engedett volna nyomoruságába bepilantani. A legokosabb volt, a mit tehetett, hogy a Louvrea menjen megkérdezni, vajjon meg-e lehet a szövetet kapni.

Nyolcz méter szatint tizenöt frankjával százhusz fankot tett ki, hatalmas lék az uti költségekben. Erre az évrre le kellett hát mondani a tengeri utról! És a varrónő megölelte a kis Gabit és újra hozzálátott a munkához, a szakadatlan munkához.

* * *

A rákövetkező télen újra berregett a kerék a kis alacsony szobácskában, lázasan folyt a munka. Az ős esős volt és a kis Gabi egészsége még jobban megcsappant. A esontjai fájtak, láz gyötörte és szédült a feje. A midőn az orvos megvizsgálta, aggodalmasan rázta a fejét és újra unszolta a családot, hogy a hogy kitavasodik, küldjék Gabit hamarosan Berekebe. Most hát elhatározott dolog volt, hogy kerüljön a mibe kerül, május végével a kis Gabi a tengerre megyen. És a varrógép gyorsította tücsök csiripelését és a szegény leány még többet éjszakázott.

A kis Gabinak képes könyvet vettek, a mely tengerparti tájképekkel volt tele pingálva. Kikötőkkel, árboczerdőkkel, a kikövezett tengerpart mentén sziklás part-részetekkel, a melyeken megtörttek a tajtékos tengerhullámok. Meg aztán voltak abban halászbárkák, a mint kiindulnak a hullámos messzeségbe, mint valami fehér-szárnyu királyesapat.

A gyermek most már csak a tenger-ről beszélt. Láta álmában, sőt még fényes sugaras nappal a szürke ködön át, a mely a nagy bérkaszányára ülepedett, lázas hallucinációkban a tengerpartot is, látta a dagályt, a mérhetlen vízfelületet, a mint azon dagadó vitorlákkal száguldanak a csodálatos hajósörnyek. Olykor a kemenczéről levette a nagy csigakagylót,

ményt ily eljárások által elnépszerűltetni s az adóvégrehajtás gyűlöletes nivójára súlyosítani akarják?

Mert hiszen jól van! Mondjuk, hogy ezekre a kulturmérnöki fölmérésekre a legújabb kataszteri fölmérések után is szükség van. Mondjuk, hogy a birtokosok ezeket a fölméréseket soha nem eszközölnék, ha arra kényszerítve nem lennének. De mi joggal követelheti akár a kulturmérnök és akár ki Isten fia, hogy neki, még meg nem ejtett munkálatért előlegesen fizessenek, különben megyei inkvizícióval a birtokosokat megrontja s még ha a kenyeret veszi is ki szájokból, de az előleges fizetést kieroszakolja.

A dolognak azonban még itt sincs vége. Hogy a hátából szíjjat ne hasítsanak, számtalan birtokos és község fizette már be ezt a sereget még az elmúlt esztendőben, de a kulturmérnök urak az ezer éves jubileum dicsőségére még eddig semmi féle munkálatot el nem követtek.

Hát miért nagyobb garancia most ezeréves fennállásunkra az a kulturmérnök, a ki bevasalja a pénzt előre, de nem dolgozik meg érte, mint a földbirtokos, a ki birtokát el nem sikkaszthatja, s a kin ha betudják hajtani a pénzt munkálat előtt, épen úgy betudnák hajtani ha nem fizetne munkálat után.

Denique az árverési dobnak csak szólni kell! Az államnak van annyi lelke, hogy az aratás előtt nem doboltat: a kulturmérnök urak azonban a maguk zsebére dolgoznak, nekik kell a pénz, hát az ő lelkük könyörületet nem ismer.

És vajjon nem lehetne ebben az időben, ezt a botrányt beszüntetni?

Házasság-tragédia.

Dunaföldváron hetek óta ott táborozik Zoltán Gyula színigazgató kicsiny, de lelkes társulatával. Dunaföldváron sok az értelmes ember, a kik közt tehetős is elég akad, de már színészpártoló annál kevesebb és így

a füléhez tartotta és vállalai közé szorított nyakkal leste órahosszat elmerengő tekintettel annak csodás zugását, mely olyan, mint a tenger morolása, a tengeré, a mely hirtelen mintha közelebb-közelebb villanna fel, épen ott a csiga körül színes hullámjátékokban játszadozva.

* * *

A tél oly szakadatlanul hideg és nedves volt, és én a kis Gabival már nem találkoztam többé a tornáczon. Az orvos megtiltotta szigorúan, hogy kijárjon. Hébe-korba ott láttam az ablaknál ülni, amelynek egyik függönyszárnya le volt eresztve. Szomorúan tévelygett tekintete összevissza, míg sovány ujjacskaí különös alakú hajókat mázoltak az ablaktáblára. Hirtelen az én ablakomra esett egy tekintete és látva, hogy meglesik, vad mozdulattal levonta a musselin függönyt.

Márczius közepén már az ablaknál sem láttam. Csontjai mindjobban fájtak és gyengécske lábai már nem bírták tovább. Napokig feküdt kis ágyán, képes könyvét tán ezredszer forgatva, hogy lássa a tengert, a nagy hajókat, amint tova vitorláznak. Még mindig nem szünt meg foglalatoskodni agyában tengeri utazásával.

— Mikor utazunk már? kérdé nőtestvérét.

Es amikor aztán megmagyarázta neki,

azok a színigazgatók, a kiket — hogy stilszerűen szóljunk — balsorsuk fekete gályája odavet, rendszerint a ruhatár és kellemetlen emlékek hátrahagyásával menekülnek e helyről, mely olyannyira közönyösen bánik Thália vicinális hadával. Próbáltak ez ellen a csunya közöny ellen már mindent, a mi a fővárosi vendégszerelésektől az alkalmi és helyiérdékü új darabokig Ripacsék kasszatöltő rekvizitumai között előfordul. Semmi sem használt. A fentnevezett direktor is már hetek óta küzd a mellőzés keserveivel és e helyzetén változtatni óhajtván, most egy Földváron eddigéle ismeretlen dolgot produkált; meghívókat nyomtatott a következő szöveggel:

MEGHÍVÓ.

Alólírottak folyó évi június 11-én (csütörtökön) délután 3 órakor a dunaföldvári róm. kath. templomban tartandó *egybekelésünkre*;

ugyszintén este nyolcz órakor

„*HUNYADI LÁSZLÓ HALÁLA*“

házassági jutalomjátékunkra tisztelettel meghívjuk.

Dunaföldvár, 1896. június hóban.

Molnár Juliska és Zoltán Gyula színigazgató jegyesek.

Az aranysegélyű meghívó-jegy sarkában egy csomó nefelejtsvirág; tán egyetlen virágok a vidéki színészek tövises pályáján. Maga az alkalmi darab valóban eredetien van megválasztva. Délután házasság, este: Hunyadi László halála. Így rohamosan még a francia színpadon sem követi a házasságot a tragédia.

Külföldiek a hódoló felvonulásról.

A június 8-diki felvonulás önkénytelenül is fölvetette azt, hogy a moszkvai és budapesti világraszóló ünnepek egymással összehasonlittassanak, természetesen anélkül, hogy erre magyar ember gondolna. Nekünk olyan gyönyörű volt a mi ünnepünk, hogy azt semmiféle mással összehasonlítani eszünkbe se jut, aminthogy alkalmatlansága is olyan, amely teljesen egyedüli a maga nemében és így minden összehasonlítást eleve is kizár, de azok az

hogy be kell várni, míg az idő szebb lesz, vékony hangján zsörtölődni kezdett.

— Sietek, meg akarok hamar gyógyulni, ne kellessen neked többet sirni.

Aztán elmeséltette magának a városok neveit, a melyek mellett el kell utazniok. Már ösmerte. Chantilly, aztán Clermont, Amiens, Abbeville és végre kívülről a tenger.

— Ahogy aztán ott leszünk, mondá, akkor nem fájnak többé így a tagjaim.

És várt. A nagy biborkagylónak mindig ott kellett ágya mellett lenni és fülét annak fényes élére téve, feszülten figyelte a tenger mormolását, amely őt megszabadítja fájdalomaitól.

Ugy husvét körül aztán a gép is elhallgatott. A lámpa fénye a beteg ágya mellett virrasztóknak szólt.

— Nagyon rosszul megy a sorja, mondá egy nap a házmesterné önkénytelenül is fiai piros pozsgás arczán csipentve egyet. Valóságos jótékonyság volna reá nézve, ha nem kellene többet kinlődnia.

És egy reggel a tornáczon kis egyszerű koporsót vitt két halottas ember, utána ment a család.

A kis Gabi feküdt ebben a gyalutlan deszkákból összetákolts bárkában, aki végre megkezdhetette utazását azon a kikutathatlan tengeren, amelynek örökkévalóság a neve.

idegenek, a kik voltak Moszkvában is s eljöttek Budapestre is, azok a magok szempontjából szinte kénytelenek megtenni az összehasonlítást és ez, úgy látszik, nem a mi hátrányunkra üt ki. Egy angol ur önkényt ajánlkozott, hogy megfigyeléseit néhány szóban megírja.

„Voltam én már mindenütt Európában — írja az angol ur — láttam Párisban a III. Napoleon alatti ünnepélyeket; Németország nagy látványosságait Berlinben és máshol, láttam Bécsben mindent, Rudolf és Stefánia bevonulását, a király és királyné házasságának 25 éves évfordulóját, mind szép, nagyszerű volt, — mindamellet ez a millenniumi fölvonulás volt a legszebb, a legpompásabb látvány, a mit életemben láttam. Jártam legutóbb Oroszországban, végig néztem az egész koronázást, láttam az összes parádékat, tömérdek pompát, gazdaságtól sugárzó fejedelmeket, a legnagyobb fényűzést, a legértékesebb öltözékeket, a legtrikább kövekkel és gyémántokkal, sok pompás alakot, minden káprázatos volt, detávolról sem olyan meleg, annyira megható, lebilincselő, mint ez. Az egész magyar cavalcadon előmlő lelkesedés olyan csodálatos volt, annyira megragadott mindenkit, hogy szinte megdöbentett (stupefied.) A míg élek, rá emlékszem erre a napra és örülök mint a gyermek, hogy láthattam a legnagyobb szerűbb és legpompásabb lovasmenetet a világon.

A francia küldöttek egyike, ki szintén a moszkvai koronázásról jött Budapestre és végig nézte a június 8-iki kirukkolást, így szólt Wekerle Sándorhoz:

Uram! a muszka ezár köztudomás szerint egy igen jómódu uri ember, de bár mennyi pénzt költsön is el: ezt a fényt, ezt a csodás bandériumot, ezt a lelkesedést elővarázsolni nem tudná.

Egy amerikai követ így kiáltott fel:

Hiszen ez egy ezeregyéjszakai mese! Egy csodás tünemény, mely valósággal „megrázott és megdöbentett.“

Koszorus költőnk, Jókai Mór, írja a Pesti Hirlapban, hogy a külföldi diplomaták is úgy nyilatkoztak: ilyen igaz lelkesedést nem csinálna utánunk a világnak semmiféle népe. „Elhiszem azt! jegyzi meg Jókai. Hanem ehhez kell egy olyan nemzet, mint a mienk — egy olyan uralkodópár, mint a mienk — és egy olyan évezred forduló, mint a mienk...“ Mikor tegnap zsufolásig telt roppant hosszú vonat röpitett vissza Debreczenbe, egy uti társunk is tudott példát hozni fel arra nézve, mennyire el voltak ragadtatva a külföldiek a magyar fővárosban látottak által. Egy *lipcei* bankigazgató, a kívül ugyanazon családnál voltak szállva, levelet írott valamelyik lipcei újságnak.

— A mit ma láttam — mondá — a magyar fővárosban, az a legmerészebb képzeletet is felülmulja. Magasztalástól áradozó tudósítását a szerkesztőségnek adott ezen felhatalmazással fejezte be a német: Egyébiránt bővítsék ki leveletem úgy, ahogy tudják. A legszebb szavak sem képesek hiven visszaadni azt a pompát, azt a fonségesen nagyszerű ünnepélyt, amelynek én ma szem- és fültanuja voltam.

Irodalom — Művészet.

* **Magyarország története.** Vettük egyik kedvencz művünket a Szalay-Baróti féle „*Magyar Nemzet története*“ című millennáris nagyszabású irodalmi vállalat 39-ik füzetét, melylyel a szép és örökbecsű munka második kötete leli befejezését. Szerzők e kötettel Magyarország történetének a vegyes házakból származott királyok korszakát — hazai történelmünk egyik legkimagaslóbbát, de

egyszersmind leggyászosabbát is fejezik be, az e korszakbeli köz- és műveltségi állapotoknak rendkívül érdekesítő esetelésüket, bezárván a középkori építészeti, különösen az egyházi műemlékek s a művészeti viszonyok eleven bemutatásával s méltán mondhatják zárószavaikban, hogy e kor, bár mindössze csak kétszázhuszonöt évre terjed, eseményekben talán legváltozatosabb korszaka a magyar történetnek. Elején és végén szomorú kép tárul elénk: a bomlásnak indult s a végpusztulás örvényének szélére jutott nemzet képe. De ezzel szemben a korszak derekán hazánkat a hatalom és dicsőség oly magas fokán szemléltethetjük, a milyenre sem azelőtt, sem utóbb nem emelkedett. E kötet záró füzet mellé van adva a czimlap, a terjedelmes tartalomjegyzék és a II-ik kötetben foglalt 250 szövegkép és műmellékletnek a jegyzéke. A 39-ik füzet képdíszében gyönyörködve, mindenek előtt egy pazar arany- és színpénnyben tündöklő Corvin codexnek a czimlapja ragadja meg figyelmünket abban a szemképrázató művészi kivitelben, mely Attavante kezére vall s a Corvin codexnek megadja becsülhetlen értékét.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A király a Ludovikában.

Budapest, június 12. Ő felsége a király ma délelőtt meglátogatta a Ludovika-akadémiát, a hol József főherceg és Forinyák altábornagy fogadták.

A főrendiház ülése.

Budapest, június 12. A főrendiház ma délelőtt rövid ülést tartott, a melyen vitatlanul elintézték a közigazgatási bíróságról szóló törvényjavaslatot s más kisebb javaslatok egész sorozatát.

A t. Házból.

Budapest, június 12. A képviselőház mai ülésén az elnök bemutatatta Varads vármegye feliratát, a melyben melegen üdvözlök a hazafias magyar nemzetet a millennium alkalmából. A Ház a feliratot az elnök javaslatára örvendetesen tudomásul vette. — Olay Lajos nyújtott be ezután interpellációt a földalatti villamos vasut ügyében, a melyet kivontak a rendőrség kezéből s ott nagyobb szabású lopások történtek. Interpellációt nyújtott be a választói névjegyzékek eltitkolása miatt is.

A virágkiállítás megnyitása.

Budapest, június 12. Darányi Ignác földmivvelésügyi miniszter ma délelőtt nyitotta meg az ideiglenes pavillonban a virág-zöldség kiállítást, a mely rendkívül diszes és gazdag.

Lynchelés Mező-Csáthón.

Budapest, június 12. A mező-csáthi mai vásáron egy zsebvagót az áldozatul kiszemelt tetten érte épen a működés alkalmával. A felbőszült tolvaj agyonszurta a birtokost. Az áldozat barátai annyira dühbe jöttek az elvetemült gonosztévő merényletén, hogy ott a helyszínén meglynchelték. A kettős gyilkosság óriási rémületet keltett.

Horvátok a kiállításon.

Budapest, június 12. A ma reggeli vonattal a kiállítás meglátogatása céljából 1100 horvát érkezett a fővárosba, a kiket mindenfelé ünnepélyesen fogadtak.

Baratieri ügye.

Budapest, június 12. Baratieri tábornokot, az Afrikában megvert olasz hadvezér ügyében ma befejezték a végtárgyalást. Az ügyész vádbeszédében 10 évi várfogság kiszabását kéri a vádlottra.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszáknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokatad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli keresetek, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenthetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

— Személyi hírek. Gróf Dégenfeld József főispán a ma reggeli vonattal szatmármegyei birtokára, Feketetagra, utazott. — Kiss Aron püspök egy heti távollét után Budapestől hazaérkezett. Rásó Gyula királyi tanácsos, alispán birtokára utazott.

— Kiss Aron püspök a királynál. A király tegnap délelőtt 10 órától 12 óráig általános kihallgatást adott, a melyre 95 en jelentek meg. A megjelentek tulnyomó része katonatiszt volt, a kik előléptetésüket jöttek megköszönni a legfelsőbb hadurnak. A notabilitások közül fogadta a király Kiss Áron püspököt is, a ki magyar nemességének ő felsége által a közelmúltban történt megerősítését köszönte meg.

— A polgármester lithon. Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester tegnap este Budapastról hazaérkezett s ma már ismét átvette a város dolgainak vezetését.

— A debreczeni ménés dicsősége. Mennyire szerencsés, sikeres eredményű rendszer degenerált loállományunknak No nius vérrrel való felfrissítése, fényesen bevált a ma bezárult lókiállításán. A jury legmagasabb kitüntetésre méltatta a törzsménésből fölvezetett példányokat és ezen kívül külön kitüntette Kovács Gyula gazdasági tanácsnokot és Markovics Gyula ménes mestert, a kiknek sok részök van az elért fényes sikerben. — Nemesak a jury ismerte el Debreczen lótenyésztésének az utolsó évek alatt tett fölötte kedvező haladásának. A király gyönyörködve szemlélte a kiállított gazdag anyagot és elhalmozta legmagasabb dicséretével. Valamennyi előkelő látogató

hasonlóképpen eszelekedett. Goluchovszky gróf külügyminiszter, Kieghammer hadügyminiszter, osztrák és magyar, és más főrangúak mindnyájan magasztalták a debreczeni ménest. Az osztrák földmivvelésügyi miniszter tanácsolta, hogy a méneket vigye fel őszszel a város a bécsi nemzetközi lókiállításra is. Egy porosz urnak pedig annyira megtetszett az egyik 3 éves mén, hogy rögtön kétezer márkát ígért érte. De a ló nem eladó. A kiállítást ma bezárták és holnap hazaszállítják győztes lovainkat.

Debreczeni huszártiszt diadala.

Tegnap számunkban már megírtuk, hogy a katonai díjlovaglásban a debreczeni huszártisztek közül Jármy Elemér 2. honvédszázadbeli főhadnagy vett részt. Jármy Elemér, a kitűnő lovas dicsőséget szerzett magának és a debreczeni 2. honvéd huszárezrednek. A díjlovaglásban a III. csoportban, mezőhegyesi félvér ménen lovagolt más öt lovastiszttel és az első díjat, egy gyönyörű kidolgozású óriás bowle-tartót, a bíráló bizottság Jármy Elemér főhadnagynak ítélte oda. A díjlovaglásban jelen volt ő felsége a király, Lajos Viktor, Frigyes és József Ágost főherceg, Lipót bajor herceg, Koburg herceg, továbbá Stefánia özvegy trónörökösne, Izabella és Augustia főhercegnők, Paar gróf és Bolfras főhadsegédek, az összes miniszterek, a tábornoki, a tiszti kar s nagyszámu intelligens közönség.

— Eső esett. Csöndes, üdítő eső hullott a hetek óta szomjuhozó földre, fel-frissítve a tikkasztó levegőt, megöntözve az utczák égető kövezetét. Az elmúlt napokban már valóságos kánikulai hőség kergette az embert, állatot hűvösebb helyekre, míg a fel-fel támadó száraz szél fullasztó felhőket kavart az utczák sűrű porából. Két napon keresztül, megszakításokkal hullott az áldott eső a mezőkre, a gyönyörű szép vetésekre, melyekre olyan szép reményekkel tekint a gondos, dolgos gazda. A pompás eső az egész természetet felüdítette s érette hálával emeli kezeit égre minden ember.

— Erdőöri pályára készülés. A királyhalmi, vadászerdei, lipótvári és görény-szent-imrei m. kir. erdőöri szakiskolákba, melyeknek tanfolyama két évre terjed, a folyó évi október havában kezdődő tanfolyamra részint állami ellátás, részint saját költségén több tanuló fog felvétetui. A felvétetui kívánók igazolni tartoznak, hogy 1. Tizenhét (17) éves életkorukat betöltötték, illetőleg az intézetbe való belépésük napjáig betöltik s harminczöt évesnél nem korosabbak. 2. Ép, erős, egészséges munkához és az időjárás viszonyosságaihoz szokott és edzett testalkattal, s különösen jól látó, halló és beszélő tehetséggel bírnak, mely kellekek igazolására kincstári, erdészeti orvos, honvédorvos, vagy vármegyei orvos bizonyítványa szükséges. 3. az elemi iskolát elvégezték, illetve folyékonyan jól írni, olvasni és a közönséges négy szám műveltet szerint jól számolni tudnak. 4. Erkölcsi magaviseletök jó. 5. Katonai kötelezettségben állnak-e, igenlő esetben kötelesek ebbeli igazoló könyveiket is bemutatni. Tájékoztásul megjegyeztetik, hogy azon tanulók, kik saját költségükre vétetnek fel, az ellátásért és az intézetben való tartózkodás idejére adott ruházatért évi 150 (egyszázötven) frtot félévi előleges részletekben fizetni tartoznak. Az állami eltartás mellett felvett tanulók, illetve azok szülei, gyámjai, vagy munkaadói azon esetben, ha a tanuló az erdőöri szakiskolát a tanfolyam teljes bevégezése előtt önként elhagyja, vagy az intézeti szabályzat értelmében elboesáttatik, a ráfordított költségeket egy évre 150 frttal szá-

mitva, az államnak megtéríteni kötelesek s ugyan erre nézve, hogy ezt az illető szakiskola igazgatóságának felszólítása után legkésőbb hat hét alatt teljesítik, szintén közjegyző előtt kiállított okmányt tartoznak bemutatni. A fennálló szakiskolai szabályzat értelmében figyelmeztetnek tehát azok, kik az erdőéri szakiskolába felvételt óhajtanak, hogy sajátkezűleg irt és kellően felszerelt kérvényüket legkésőbb f. évi július hó végéig a földmívelésügyi miniszteriumhoz adják be.

— **Orfeumi diva Debreczenben.** A fővárosi, Somossy-féle orfeum egyik híres csillaga, *Carola Czeczilia*, mint hírlík, a jövő héten eljön Debreczenbe, hogy a *Dávid* István Kossuth-utcai nyári kertjében működő Angelotti daltársulata körében szórakoztassa néhány estén keresztül a nyári melegben elernyedő debreczeni idegeket. Az igazgató most folytat tárgyalásokat a lenge szoknyás muzsa képviselőjével, de nehezen megy a dolog, mert Czeczilia 250 frtokat kér, ami pedig kissé sok a csekély jövedelmű orfeumi kasszának, melybe a hallgatóság hangulata szerint összetányérozott összegből sokfelé kell részt juttatni. Eddigi tervek szerint Carola Czeczilia a rendes előadások keretében szerepelne, de mindenesetre — tekintettel a magas díjazásra — belépti díjak mellett lehet meghallgatni. A debreczeni közönségnek kellemes estét fog szerezni fellépésével.

— **Épülő vasút.** A nyiregyháza-tiszapolgári helyierdekű vasút építési munkálatai a kedvező időjárás mellett serényen haladnak előre. A töltés az utvonalon legnagyobb részén már készen is áll. Néhány nap múlva megkezdik a talpfák és a vágányok lerakását is, és pedig két irányból: Királytelek és Polgár felől egyszerre. A vonal mentén lendő épületek, állomások és őrházak is nagyobbára tető alatt vannak.

— **Népiskolai vizsgálatok.** A helybeli *róm. kath.* népiskolákban a nyilvános évvizsgálatok a következő sorrendben lesznek: Június 15-én az I. A) fiú és I. A) leányosztályban; 16-án az I. B) fiú és I. B) leányosztályban; 17-én a II. fiú és leányosztályban; 18-án a III. fiú és leányosztályban; 19-én a IV. fiú és V. leányosztályban; 20-án a IV. és VI. leányosztályban; 22-ikén a *felső leányiskola* I. osztályában, 23-ikén a *felső leányiskola* II. osztályában; 25-én hálaadó istentisztelet. Az elemi iskolákban a vizsgálatok d. e. 8 órától 12-ig, a *felső leányiskolákban* d. e. 8-tól 12-ig, d. u. 3-5-ig tartanak meg. Ezen vizsgálatokra at. cz. szülőket és a tanügy barátait tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1896. jun. 12. *Az igazgatóság.*

— **A debreczeni dalegylet** által szombaton tartandó dalestélyre szóló meghívók széthordattak, — ha egyesek meghívót nem kaptak volna, szíveskedjenek szombathélig Péter Gábor egyll. jegyzőnél (városház) annak kiállítására iránt jelentkezni. A dalestélyt a Bika szálloda udvarkertjében tartják Hitessi Lajos diszkarnagy vezetése és Rác Károly zenekara közreműködése mellett. Műsora a következő 1. Millenniumi dalrinduló Zimaytól a „Debreczeni zeneegylet” egyes tagjainak zenekísérete mellett. 2. Eredeti magyar dal (népdal) Gaaltól. 3. Mit dantoltok Therntől. 4. Bár merre jár (népdal) Lányitól, Nemzeti fohász Gaaltól. Belépti díj személyenként 1 frt. — Csálád-jegy 3 személyre 2 frt. Kezdeté este 8 órakor. Egyleti alapító és pártoló tagok szabadjegyeiknek felmutatása mellett a pénztárnál belépti-jegyet nyernek. — A szabadjegy 3 személyre érvényes, a család többi tagja a belépti-díj felét, vagyis személyenként 50 krt fizet. Alapító vagy pártoló tagsági aláírást a pénz-

tár a dalestélyen elfogad. Az elnökség felkéri a közönséget, hogy az előadandó karokat esendben szíveskedjék hallgatni.

— **Terepvizsgálatok.** Az iparhatóságnak egymásután három helyszíni szemlét kell megtartania. A Bárány-utca 2442-ik számú házban timár-műhelyt akarnak létesíteni, a melyre az engedélyt a helyszíni szemle s a közvetlen szomszédok meghallgatása után adják ki. A Bárány-utczában délután tartja meg *dr. Boldizsár* Kálmán iparhatósági kapitány a terepvizsgálatot. Holnapután sokkal érdekesebb ügyben, a *Kohn* Sámuel és társa által a Posta-kertben nyitandó fatelep ügyében tartja meg a vizsgálatot, a mely ellen a napokban egyik helyi lapban nyilatkozat is jelent meg. Hétfőn *Nagy* Jakab birtokosnak a Homok-kert melletti majorsági földjén létesítendő sertéshizlaló-telep engedélyezése ügyében tartanak vizsgálatot.

— **Mezőőr tartás joga.** Érdekes s különösen a debreczeni gazdákat rendkívül érdeklő ügyben döntött a földmívelésügyi miniszter. A mezőrendőrségről szóló törvény 75-ik paragrafusa ugyanis kimondja, hogy mindazon gazdák, akiknek birtoka száz katasztrális holdat meghalad, külön mezőőrt tarthatnak, továbbá a száz holdnál kisebb, de bekerített birtokkal bíró gazdák szintén jogosultak külön mezőőr tartásra. E paragrafus alapján április végéig a debreczeni gazdák nagy része be is jelentette szándékát, hogy külön mezőőrt akar tartani. A jelentkezők között sok olyan gazda is volt, a kinek birtoka nincsen száz hold s csak árkolással van kerítve. A szomszéd birtokosok ez ellen óvást emeltek s a mezőrendőrség, valamint hasonló esetben más városok mezőrendőrségei sem tudtak kiigazodni abban az elvi kérdésben, hogy milyen földbirtok tekintendő bekerítettnek s hogy a körülárkolás bekerítésnek vehető-e. A földmívelésügyi miniszter e fontos kérdésben most olyan értelemben döntött, mely szerint mezőrendőrségi szempontból a körülárkolás csak azon esetben tekinthető bekerítésnek, ha az a körülárkolt területre való bejutást legalább annyira akadályozza, mint egy rendes kerítés. Ellenkező esetben a körülárkolás csak mint határjelzés jöhet számításba. Tehát miután a körülárkolás mindig ténykérdést képez, a mezőrendőrség minden egyes esetben helyszíni szemlét tart, ha mezőőr tartásának engedélyezését kérik s minden egyes jelentkezésnél külön-külön fog az engedélyezés felett dönteni a bekerítés minemiségének megállapítása után.

— **Fiatol tolvaj.** Gyakran kerülnek fiatal legénykék, még egészen gyermek emberek a rendőrséghez, a kiknek lelkiismeretét nem egy véték, büni terheli már. Akárhány van ezek között az apró bűnösök között, aki többször ült már a börtön kemény deszkapadján és szitta dohos levegőjét. Ilyen tévelygő lelkű gyermeket csipett el ma is Bádogos-utczán a rendőrség. Jámor Sándor a neve, még csak 13 tavasz virágzott el fölötté, de azért nagy hajlandósága van a lopásra. Valahol a dorogi határon tanyai konyhában meglátott egy czifra szürt és ő minden habozás nélkül lekasztván, behozta Debreczenbe. A rendőrség az apró tolvajt átadta az ügyészségnek.

— **Zsaroló flinázok.** Kedden este fél nyolcz órakor *Kohn* Sámuel kisuj-utczai üzletébe beállított egy parasztruhába öltözött ember s egy üveg sört kért. — Az üzlet tulajdonosa, ki mindössze három hó óta nyitotta meg üzletét s az előtt sohasem foglalkozott kereskedéssel, nem tudta, hogy üzletében sört csak árulni, de inni nem szabad, így egész gyanútlanul kiadta a kért üveg sört, mit a parasztruhába öltözött egyén megivott s fizetés után

távozott az üzletből. Pár percz múlva egy pénzügyőr s egy fővigyázó állított be *Kohn* üzletébe s kérdőre vonták, hogy mert sört adni a parasztruhába öltözött pénzügyőrnek? A kereskedő válaszában elmondta, hogy ő ad bárkinek, mert szabad. A két pénzügyőr felvilágosította, hogy az üzletben sört mérnie nem szabad, egyidejűleg tudtára adták, hogy azért legkevesebb 25 frt büntetést fog fizetni. Az esetről felvették a tényvázlatot, melyet *Kohn* aláírt s ennek megtörténte után kérdést intéztek hozzá, hogy mennyit hajlandó nekik adni, ha nem jelentik föl? A kereskedő két forintot ígért, de a pénzügyőrök nem elégedtek meg ezzel, zsebükbe tették a felvett tényvázlatot, lekasztották a falról a *Kohn* engedélyét, magukkal vitték, távoztak az üzletből. A kereskedő, hogy ne jelentsék be, a pénzügyőrök után ment, visszahívta őket üzletébe, hol hosszas fáradság után megegyeztek abban, hogy *Kohn* ad a pénzügyőröknek öt forintot s azok nem jelentik fel. A pénz átvétele után a pénzügyőrök visszaadták az engedélyt s a felvett tényvázlatról *Kohn* leszakította saját kezű aláírását. Az esetet feljelentették a pénzügyigazgatóságnak, mely szigorú vizsgálatot indított ez ügyben.

— **A kétségbeesett utasok egyike,** akiket pár nappal ezelőtt egy helybeli ujság kéretlenül vett védelmébe képzelt sérelmek miatt, ma megjelent szerkesztőségünkben és tőle telhető elégtételül a méltatlanul meghurcolt állomásfőnöknek annak kijelentésére kérte fel lapunkat, hogy ő számos utitársával együtt, akik vasárnap este Budapestre igyekeztek, teljes elismeréssel van az állomásfőnök figyelmes és előzékeny eljárása iránt. — Mert ők valamennyien a közönség érdekében tett és örömmel fogadott helyes intézkedést láttak abban, hogy pár kocszi hozzácsatolásával a Budapestre való felmenetelt már a feltizenegyórás rendes vonattal, minden utasra nézve lehetségessé tették. Csakis ez által érkezhettek meg már kora reggel a fővárosba: míg ha a 12 órakor induló külön vonatra szállanak, csak d. e. 9 órakor, három órai késéssel vannak Budapesten. Arra — jegyzi meg nyilatkozó utasunk, — mindenki el lehetett, el is volt készülve, hogy ily rendkívüli körülmények között rendkívüli kényelmetlenségek várnak rájuk, a melyekért alig lehet vádolni a m. á. v.-at és személyzetét, a debreczeni állomásfőnököt pedig, akinek előzékenysége és gondossága általánosan ösmerve van, legkevesébb érdemelte meg azt az igazságtalan támadást, a melyben a „Ripporter” aláírásu cikk részecitette.

— **Egy jelenet.** Görgey Arthur tegnap délelőtt egy nagyobb társaságban meglátogatta a kiállítás történelmi csarnokában az 1848/49-iki ereklyéket. Ép javában magyarázta meg hölgyeinek a szabadságharcz ereklyéit, a mikor az egyik hölgy észrevette, hogy egy idegen kéz motoszkál zsebeiben. Egy kis leányka próbálta meg zsebtolvajlasi ügyességét. Letartóztatták és a kapitánysághoz vitték, hol zsebeiben számos idegen lopott tárgyat találtak. A kis leány egyelőre letartóztatva marad.

— **Egy kisasszony Röntgen-sugarakban.** A hírlapírás terén az ügybuzgóság ritka szép példáját mutatja fel Banks Erzsébet kisasszony, londoni hírlapíró hölgy, a ki, hogy lapjának a „Daily Courier” olvasóit a Röntgen-sugarak fotografiai alkalmazásáról jól informálja, Banks kisasszony az egész esontvázát lefényképeztette és most igen érdekes magyarázatokkal kísérve, mutatja be egyes esontjait lapja olvasóinak. A kisasszony agyvelejét is kész lett volna lefényképeztetni, de ebből a czélból kopaszra kellett volna lenyírattania a

haját, de már ennyire még sem volt önfeláldozó a kisasszony és nem hozta áldozatul pompás hajzatát tudományos czélra.

— **Egy regény — férfi nélkül.** Annak a régi mondásnak igazságát, hogy a szerelem vak, talán semmi sem bizonyítja jobban, mint az a szenzációs eset, mely egy Bécs mellett levő faluban játszódott le. Egy Blaha Armin nevű bécsi gyáros betegeskedése miatt üzletét feladva, Bécs mellett egy birtokot vásárolt és egyetlen gyermekével, egy gyönyörű 21 éves leánnyal, Agatával állandóan új birtokán tartózkodott. A leány, a ki apjának azelőtt is támasza és segítője volt, gyorsan beleélt magát a mezőgazdaság foglalatosságaiba és csakhamar ő lett az egész birtok kezelője. Teendői közben azonban jutott idő a vadászatásra is és hogy szenvedélyes vadász lett a fiatal leányból, abban jó része volt az ottani erdészeknek egy Tomaszek Ferencz nevű festői szép szőke göndörhaju fiatal embernek. Ő kísérte állandóan a szép urnőt, a mit az öreg Blaha is szívesen látott, mert féltette a leányát — a vadaktól. A pompás levegő, a magány, vagy más okozta-e, de a két fiatal lélek csakhamar egymásba szeretett. Az öreg Blaha egyszerre csak hirtelen meghalt. A gyászév letelte után tehát mi sem gátolta volna a szerelmeket, hogy szerelmüket az oltár előtt is megpecsételhessék. De mily meglepetés várt most a fiatal leányra, szerelmese könyvek között kijelentette, hogy ők soha sem lehetnek egymásé. Másnap azután átlőtt koponyával találták a szép erdészt. A holttestet a közeli falu halottaskamrájába vitték és ott kiderült, hogy Tomaszek Ferencz az erdész — *leány.*

— **Asszonykaszás Londonban.** A Themseparti fővárosban ma reggel kilencz óraker végezték ki, mint lapunknak táviratban jelentik, Dyren angyalcsinálónőt, a ki tudvalevőleg tömegesen fogadott föl gyermekeket kosztba és ápolásra, akiket rendszerint pár nap alatt megölt vagy pedig még élve a Themsebe dobott. Az ítéletet, mely kötél általi halálra szült, ma újra felolvasták a szörnyetegnek, ki erre elájult és eszméletlen állapotban vitték a vesztőhelyre, hol fülakasztották.

— **Szenzációs válópör.** A müncheni előkelő társaság körében nagy feltűnést keltő válópör képezi a közbeszéd tárgyát. Lenbach tanár, a hírneves festőművész, válik nejétől, született Moltke Helén grófnőtől, a nagy tábornagy unokahugától, a kivel tíz évvel ezelőtt kelt egybe. A most válópörben álló házaspár házassága annak idején nagy meglepetést keltett a német arisztokrácia körében, a kik nem tudtak megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy a büszke Moltke család egyik sarja polgári származású embernek nyújtja kezét. A házasság ennek dacára megtörtént és a házaspár egy ideig boldog és zavartalan házi béke áldásait élvezte. De ez a boldogság csak rövid ideig tartott. A házaspár viszálykodása folyton növekedett, végre annyira elhidegültek egymás iránt, hogy válópörre került a dolog. — A kibékülést ugyszólván lehetlenné teszi az, hogy a házasság mindegyike már kiszemelte magának jövő életétársát. A már hatvan éves festőművész egy viruló szép fiatal leányt vesz nőül, a kinek általa festett arcképe a tavalyi müncheni tárlaton közbámulatot keltett, a grófnő pedig egy berlini orvoshoz megy nőül, a ki gyakori vendége volt a Lenbach-háznak.

— **Köszönet és nyilvános nyugtató.** Az iparostanoneczok jutalmazására Schwarz Vilmos ur, butorgyáros, Regina leánya eljegyeztetése alkalmából 15. Stern Győző ur, az iparostanonecziskolai bizottság elnöke 10, a timárfjuság 8 koronát adományozott. Midőn ez

adományokért a felügyelő bizottság és a jutalmazandók nevében hálás köszönetet monddok, legyen szabad tisztelettel kérem a pénztintezeteket, iparos társulatokat s általában az iparügy pártolóit, hogy hasonló czélra kegyes adományokkal járuljanak s ezeket f. hó 16-ig hozzám méltóztassanak küldeni. Dóczy Gedeon, iparos tanonecziskolai igazgató.

Mulatságok.

* Az „István“ gőzmalom társulat munkásainak önképző- és segélyző-köre 1896. június hó 20-án, szombaton, a „Margit“-fürdő villanyvilágított dísztermében a városi daleylet több működő tagjának szives közreműködésével saját pénztára javára zártkörű *ezredéves ünnepélyt és táncvigalmat* rendez. A rendezőség: Cziffer Nándor, rend. biz. elnök. Soós János, r. b. alelnök. Kovács József, r. b. jegyző. Kobel György, r. b. pénztárnok. Szekeres László, r. b. ellenőr. Arany Bálint, Bozóky Mihály, Bujdosó István, Bauer Ignác, Bucsay István, Balogh Mihály, Bánki Ferencz, Csehi Mihály, Csontos József, Engi Sándor, Eresey Zsigmond, Fehértai József, Gógány Károly, Jakab András, Kazay József, Kruppa Ágoston, Konez Sándor, Kádár András, Kálmánchelyi Ferencz, Katona József, Kovács Imre, Kun Sándor, Kálmánecz Gábor, Lovasi József, Molnár Matuzsálem, Murvay Gábor, a) Nagy József, Nagy Ferencz, b) Nagy József, Nyiri István, Osváth József, Ormós András, Pudleiner Antal, Pincesz Mihály, Papp János, Putz Antal, Prognér Adolf, Reszler András, Rázsó János, Spál Károly, Sibál Lajos, Szauer Károly, Szilasi József, Szabó Ferencz, Tóth Lajos, Varga István, Vékony Gábor, Vasas János rendező bizottsági tagok. Belépti-díj személyenként 60 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. — A zenét Veres Tóni közkedveltségű zenekara szolgáltatja. Kezdeté 8 óraker. A meghívó kívánatra előmutatandó.

* A debreczeni ács-íjűség kebelében alakult dalkör 1896. évi július hó 25-én, szombaton a nagyerdei „Dobos“ vigadó termében Boross Lajos karnagy vezetése mellett dal-estélyt rendez következő műsorral: 1. Megnyitó beszéd, a dalkör elnökétől. 2. Szózat, írta Vörösmarty, zenéje Egressytől, előadja az egyleti dalkör. 3. Népdaleyveleg. Férfi négyesre írta: B. L., előadja az egyleti dalkör; melynek befejezése után viradtig tartó tánc következik. Belépti-díj személyenként 70 kr. Felülfizetés a dalkör-alap javára köszönettel fogadtatik s hirlapilag nyugtáztatik. A zenét Veress Tóni jóhirű zenekara szolgáltatja. Kezdeté este pont 8 óraker. Ételek és italokról a vigadó bérloki kezeskednek. Alapító és pártoló tagok szabad jegyeiket használhatják. Alapító és pártoló iverk a pénztárnál kitéve lesznek.

Degré visszaemlékezéseiből.

(A pozsonyi macskazene.)

A pozsonyi fiatalság összetartott jobban, roszbán. Ez legjobban kitűnt, mikor a nem adózók hirhedt vitézei Uray és Gabányi követek megérkeztek. Délelőtt kidobták az országház terméből, este fölkerelkedett mindenki, mintha döntő esztára készülne. Egész bucsujárat volt Gabányi lakása felé. Gróf Batthyányi Lajos találkozott Scitovszky püspökkel: „Ah, méltóságos ur jöjjön csak, mond karon öltve a főpapot, nagyszerű fáklásmenetet rendez az ifjúság, nézzük meg.“ És elmentek oda, hol az utazót s közeli tért már roppant sokaság lepte el. Egyszerre felharsogott a pokoli zaj; füttyölés, sikolto-

zás, érczeszközök összecattanása, nyávogás valami hajmeresztő rémhanggá olvadt egybe. Eközben aztán, mint a zugó vihar közé a menydörgés, úgy vegyült a kövekkel bedobott ajtók, ablakok és bezuzott kapu ropogása. Fél óra alatt hasonlita a ház egy ostrommal bevett erőd-höz, melyen nehéz lövegekkel előbb két-három nyilást romboltak.

Csernovics Péter és Komáromy György megnyugtatta az iránt az ifjúságot, ha kártérítés követeltek — bármennyi legyen is az — ők fogják fedezni.

Szerencsés iszonyu felháborodással vette az esemény híret s kinyilatkoztatta, hogy a legszigorubb eljárást fogja követni, hadd bünhődjenek példásan a vétkesek. Alig folyt le néhány nap s egy csomó ifju meg lön idézve. A vizsgálat kezdetét vette, maga Szerencsés elnökolt a kihallgatásnál. Areza kérelhetlen szigorit fejezt ki. Az ifjak főbb szereplői rövid tanácsban hamar megállapodásra jutottak. Összesugtak többekkel, azok meg másokkal s huszonnégy óra alatt el volt terjesztve, hogy a vizsgálatnál mihez kell magát tartani. A királyi személynök előszobája telve volt beidézett ifjakkal. Minden osztály és kör felette érdeklődött az ügy menete és eredménye iránt.

A bírák ott ültek kérelhetlen szigor és komoly méltóság kifejezésével. A kihallgatandók sorát — ha jól emlékszem — Petrilla nyitotta meg.

— Ott volt ön azon botrányos kihágásnál?

— Igen is.

— Kinek izgatására, rábeszélésére, vagy felhívására támadták meg a követ ur lakását?

— Senkiére, az egész csak úgy magától, ösztönszerűleg támadt.

— Kik voltak ott?

— Mindnyájan s azonfelül még sokan mind a két házból.

— Az nem felelet, mindnyájan. Nevezem meg néhányat.

— Ott láttam gróf Batthyányi Lajost, Scitovszky püspök ő méltóságát.

Szerencsés összenézett Ocskayval, Ocskay Jeszenszkyvel s egymástól kérdezni látszottak: Na most már mi lesz? Kiszünet után folytatták:

— Kik dobáltak köveket?

— Mindnyájan.

— Mégis, ön kit látott legelőször dobni?

— Nem merem egész bizonyossággal ráfogni, hogy ő dobott, de azt tisztán látam, mikor Scitovszky ő méltósága lehajolt és valamit a földről felvett. Erre aztán következett a közpör.

— Elég, elmehet.

Behívták a másodikat. Szórol-szóra azt vallotta, amit az első. Azt a harmadik, negyedik, ötödik és mind.

Szerencsés zavarba jött. Elhalasztották a vizsgálatot.

Mikor újra kezdték, megint csak arra az eredményre jutottak. Abba kellett hagyni az egészet.

Ez volt az Uray-Gabányi-féle diesőség utolsó felvonása.

Egy kalandor.

Említettük már, hogy a bécsi rendőrséghez érkezett értesítés szerint San-Franciskóban május 8-án Blanthner József volt osztrákmagyar közöshadseregbeli főhadnagy, kirabolt és meggyilkolt egy Lang Filomela nevű asszonyt, azután megszökött, valószínűleg Európába.

Blanthner, ki Budapesten végezte a hadapródiskolát, oly hőiesen viselte magát a boszniai hadjáratban, hogy a király a vas-koronarendet adományozta neki. A hadjárat alatt mint tiszthelyettes kis csapatával egy úteget védelmezett, melynek legénységét már

nagy részben elpusztították a védett helyről lövöldöző felkelők.

A kis csapat fiatal parancsnokának erélyes vezénylete mellett hosszú ideig féken tartotta az ellenséget, mely azonban végre is győzelmeskedett. A katonák részint halva, részint sebesülten feküdtek már a földön, csupán Blanthner tiszthelyettes és egy őrmester állt még a helyén. Blanthner ekkor odarohant az ütöghöz, melynek legénysége már elpusztult s egymaga olyan ügyesen végezte a szolgálatot az ágyunál, hogy az ellenség kénytelen volt visszavonulni.

A király ekkor a vaskorona-renddel tüntette ki őt. Egy katonai szemle alkalmával Umberto királynak feltűnt a fiatal hadnagy s mikor megtudta vitézségét, maga elé hívatta őt és a maga melléről levéve a Corona d'Italia érdemrendet, sajátkezűleg tűzte fel az ő mellére.

Később könnyelmű élete miatt kénytelen volt megválni a hadseregtől. Legkedvesebb mulatsága az volt, hogy üres óráiban farkasokat szelidített. Ez ideig össze-vissza bolyongott, majd kivándorolt Amerikába, a honnan most érkezett róla hír először.

CSARNOK.

A szép Musard asszony.

(Folytatás.)

A császári pár köré kétes egyéniségek álló udvar csoportosult, kiknek foglalkozása hasonlólag abból állott, hogy a nemzet zsebében kotorászsanak s az örökös ünnepből kivegyék osztályrészüket.

A mennyi kalandor s kalandornő csak a két féltéken volt, az mind Párisba özlött, hogy a császári asztalnál helyet foglaljon, vagy szerezzen valami utonmódon magának. Mint a dög sok mért-földről összegyűjti a környék minden keselyűit, úgy esalta magához a császári udvar romlott légköre Európa és Amerika valamennyi rablóhadát. E nem nagyon finyas társaságba jött a szép amerikai nő, itt akarva ragyogni és hódítani. Csakhamar sikerült minden szemet magára vonni s toilette-jeivel az udvarhölgyek, sőt maga a császárné irigységét is felébreszteni. De ő magasabb hivatást érzett magában. Az ő diesvágyát nem elégitette ki, hogy az előkelő urak csak titokban és az esthomály védelme alatt lépdelték át küszöbét s hogy az erdőben csak alig észrevehető szemmozdulattal üdvözlőjk. Musard ur korszerű és okos férfi volt. Nőül vette a szép amerikai nőt, aki most már Musard asszony, egy hírneves zenész törvényes felesége volt s mint ilyen, a törvénykönyv minden paragrafusai szerint tiszteletreméltó egyéniség.

Az avenue de jena-i fényes palota, melyet Musardék e közben építettek magoknak, a legmagasabb körök gyűléshelyévé és egyik fénypontjává lett. Musard asszony — a „szép Musard asszony“ mint általában nevezték — termei mindig marsalokkal, hercegekkel, senátorokkal, bérzefejedelmekkel voltak megtöltve. És a nézőtér méltó volt ily közönséghez. E salon a modern Páris egyik csodája. Ajtók, padlózat, párkányok, padlászegély drága porcellánból készültek. Porcellánok a székek, porcellán a kandeló, tükör és képrámák, az asztalok és polczok. Az egész mintegy 100000 frank értéket képvisel. Ép oly említésre méltó az étterem, kordován bőr szőnyegekkel, ébenfa s ezüst szekrényekkel s ős maurai fa és elefántesont rakművi mozaik padozatával. Nagy ebédeknél Musard asszony trónhoz hasonló széken szokott ülni, mi alatt egy tucat egyenlő nagyságu inas skarlat bársony térdnadrágban, fehér

selyem harisnyában s ezüst paszomántos sötét selyem mellényben szolgálta ki a vendégeket. Ezen ebédeknél Canrobert tábornagy Caraman chinai herezeg oldalánál, Houssaye Arsén Meissonnier mellett, Mérimée Offenbach mellett ült. Egy szóval, mindaz, a mi csak nevezetesség volt Párisban, a szép Musard asszonynál adott találkozózt egymásnak. E nő sokoldalúsága és elmetelisége mindenkit bámulatra gerjesztett, aki közeledett hozzá.

Egy nap a szobrászat tanulmányozásához volt kedve. Elhívatta Clasingert és órákat vett tőle. Három hónap mulva gyönyörű szobrocskákat s csoportokat mintázott agyagból s további két hónap mulva meglepő gazdag gyűjteménye volt terracotta szobrocskákból, melyeket maga alkotott. Egy hónap mulva beleunt e zsenialis játékba s egy reggel összes agyagalakjait kidobálta az ablakon. Ekkor az az eszméje jött, hogy a festéssel tesz kísérletet. Chaplin volt e művészetben mestere. Néhány hónap mulva egy vásznat állított ki salonjában, mely figyelem tárgya lett s rövid idő mulva, a mint szokás volt, összetörte az esetet és széttiporta a festéklapot. Aztán a ló-sport felé irányult rokonszenve. Istállójában, mely valóságos tündérpalota volt márványból, rakműből (mozaik) és metszett acélból, husz telivér paripa állott, Franciaország legszebb lovai. Köralku épület volt ez palotája mellett s arisztokratikus barátai legmagasabb csodálkozásának tárgyát képezte. Még ma is emlegetnek egy ebédjét, melyet éttársainak ezen istállóban adott és a melyen mindenki csinos ezüst jászklakból evett s pompás miniature kristály-ló-vedrekből ivott. A szép Musard asszonynak meg volt az a jó izlése, hogy vendégeinek az ezüst jászlat és kristály ívóvedret, emlékül odaajándékozta. — Ezen lószeme rendkívüli sikert aratott az előkelő társaságnál s a tuileriákban annyit beszéltek róla, hogy a császárné azt nyilvánította, hogy „majdnem“ kedve volna e nevezetes nővel megismerkedni.

(Vége köv.)

Szerkesztői posta.

Censor. Szives elnézését kérjük, de a felelős szerkesztő pár napot Budapesten töltvén, a címére érkezett levél felbontatlanul várta. Nagyon fogunk örvendeni, ha adandó alkalmakkor ismét megtisztelti lapunkat cikelyeivel. A Debreczen azon állítását, hogy a Debreczeni Ellenör-ben bérirók irnak, nem igyekszünk megczáfolni, miért is becses cikkelyéből ezt a passzust kihagytuk. Miniket ez az állítás nem sért, mert nem sérthet. Üdvözlét.

P. J. Hajdu-Dorog. Köszönjük, felhasználjuk.

Sz. G. Munkácsy Ecce homo-járól irt tanulmányát nem használhatjuk. Önnek fogalma sincs a magasabb festőművészetről. Egy világ csodálja ezt a páratlan munkát és Ön lehordja egy rettentő rosz kritika keretében. Sokat, végtelen sokat kell önnek tanulni, hogy csak egy falusi piktort is megítélhesen. Kéziratát egyszerűen betettük a feledés papirkosárba.

G. L. N.-Böszörmény. Kiapadt talán a dal forrása, hogy a hüs esőpekből misem jön hozzánk a távolból? Üdvözlét.

K. G. Szoboszló. Várunk és üdvözlünk.

Olvasó. Az apai örömök ez. novellát Mark Twain irta. Legközelebb hozni fogjuk jó magyar fordításban.

Szeretem a dalt. Ily című versét megkaptuk. Mi is szeretjük a dalt, de csak akkor, ha jó és szép. Az ön dala azonban irgalmatlanul rosz dal s mivel a rosz daltól irtóznunk, azt nem is közöljük.

Aggódó családapa. Kérelmével forduljon a debreczeni állomásfőnökhöz: *Böcsán Elemér* urhoz, ki nagyon szívesen megadja a kívánt felvilágosításokat. Adja elé aggodalmát és ő biztos utmutatást ad utazási tervének megkönnyítése végett. Hivatalos órái alatt mindenkor szívesen ad utbaigazítást, erről biztosíthatjuk Önt mi is, kik minden alkalommal

arról győződünk meg, hogy a debreczeni állomás tisztikara odaadó szíveséget tanusit az utazó közönséggel szemben.

X-y. A villamos stroboskopról Bierbauer Lipót irt egy jeles tanulmányt. Arra nem emlékezünk, hogy külön füzetben megjelent-e az, de megolvashatja a Magyar orvosok és természetvizsgálók 1880-ban Szombathelyen tartott XXI. nagygyűlése alkalmából kiadott munkálatok közt. A könyvet pár napra szívesen átengedjük.

Örvendési. Kérdéseire a következőkben válaszolunk: 1. Az imádottnak nem illik az utcán feltűnően udvarolni. 2. A villamos vasutat nem a telegráfrót hajtja. 3. *Alárt* Zichy Géza gróf irta és nem Jókai Mór dr. 4. Fából nem lehet vaskarikát készíteni. Mikor tetszik ismét valamit kérdezni?

Spektator. Egy hírlapírónak a közönség sokat megenged, sokat elnéz, de jóízű író ember sohasem gorombáskodik és igyekszik mindig igazságos lenni. Egyben-másban tévedhetünk, hiszen emberek vagyunk s épen azért arra, ki tévedéseinkre szeretettel figyelmeztet, nem szabad nehezeltünk. Mi már sokat elhallgattunk és sok oly dolgot megirhattunk volna, mi nagyon fájt volna egyeseknek, de mi a békét szeretjük és gyűlöljük a mindenkor igazságtalanságba esapó személyeskedést. Védelmét köszönjük, de nem tesszük most közzé, mert a mi ügyünkkel és azokkal az emberekkel nem akarunk hosszabban foglalkozni.

H. J. Budapest. Magánlevél megy.

A beérkezett többi levelekre helyszükre miatt legközelebb válaszolunk.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1896. június hó 12-én.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%.	—	122.50	123.—
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	—	124.—	125.—
„ koronajáradék 4%.	—	98.75	99.25
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjáradék 4%.	—	122.50	123.—
Egységes állam kötvény 4%.	—	101.25	101.75
Tisza-szeg. 4%-os nyere-m.-sors	—	139.—	140.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	386.—	386.50
Osztrák hitelbank részvény	—	354.40	354.80
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	102.25	102.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-ossorsj.	122.—	123.—
3-os	106.25	107.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.—	10.50
Oszttrák	—	18.25 18.75
Olasz	—	11.25 11.75
Bazilika sorsjegy	—	6.80 7.30
Jó-sziv	—	3.20 3.45

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.64	5.72
20 markás arany	—	—	11.77	11.82
20 frankos arany	—	—	9.52	9.55
1 Sovereigns	—	—	12.01	12.05

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, június 11.

Buzát ma gyengén kínáltak, a kereslet korlátozott volt. Elkelt nyomult irányzat mellett 24000 métermázsza 5 krral olcsóbb aron.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom, az üzlet változatlan, rozs 5 krral lanyhább lett.

Eladatott:

Buza: Tiszav.: 250 mm. 81.5 kg. 7.12 frton, 200 mm. 81.5 kg. 7.12 és fél frt. 100 mm. 81.5 kg. 7.12 $\frac{1}{2}$ frt. 100 mm. 81 kg. 7.10 frt. 300 mm. 80 kg. 7.05 frt. 250 mm. 80.2 kg. 7.12 és fél frt. 100 mm. 80. kg. 7.— $\frac{1}{2}$ frt. 200 mm. 79 kg. 6.90 frt, mind 3 hóra. Zab: 6.20—6.35.

Határidő-üzlet.

Azirányzat lanyha volt s az árak olcsóbbak lettek, utóbb azonban kissé megszilárdultak.

Hivatalos zárófolymok déli 1 órakor.

Zárlat 1 óra:

	frt
Buza szept.-októberre	1896 6.63—6.65
" máj.-júniusra	1896 6.51—6.53
Rozs tavaszra	1896 ————
" szept.-okt.-ra	1896 5.62—6.4
Tengeri máj.-jun.-ra	1896 4.02—4.04
" jul.-aug.-ra	1896 4.05—4.06
Zab szept.-okt.	1896 5.41—5.43
Repeze aug.-szept.	1896 10.55—10.65

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	frt
Buza 1896. őszre	6.65—6.66
" máj.-júniusra	6.52—6.53
Rozs 1896	5.63—5.64
Zab 1896	5.43—5.44
Tengeri 1896 máj.-június-ra	4.04—4.04
Repeze 1896 őszre	10.60—10.70

Kiadó és laptulajdonos:

"Csokonai" nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felölös szerkesztő: Koncz Ákos.

Feltűnően hat a
"Czerny-féle Keleti rózsatej"
 (Orientalische Rosen-Milch)

mely oly vakító fehérséget és üde ifjú színt kölcsönöz az arcbőrnek, mint az más szer által el nem érhető, kitűnő még májfolt, szeplő, bőrpattanás, fakó arcszín és napégetés ellen. Eltávolítja a bőrnek tisztátanságát, minden barna és sárga arcszínt és egyidejűleg alkalmas minden testrésze ára 1 frt.

Balzsamszappan hozzá 30 kr.

Czerny-féle "Tanningene",
 a legjobb, olajmentes, ártalmatlan
 egyedül legjobb
hajfestőszer

haj és szakál, ugyanint szemöldök festése, melylyel a leg-egyszerűbb módon és csak egyszeri használatnál a haj ugyanazon biztos, szép és fényes barna, vagy fekete természetes színt visszanyeri, melylyel az öszülés előtt bírt. E színt a szappannal való mosás és gőzfürdő sem változtatja.

Ára 2 frt 50 kr.

Raktáron vannak mindennemű illatszerek, szappanok, poudre-ek, Crémek, arckonfessók, glicerin készítmények, pomádék, coniferensprít, szájjavítók, fogporok, fogkefék, aranyzókeviz, hajszerek, fülátólok, zselkendő-parfümök, Eau de Cologne stb. stb.

Lelkiismeretesen megvizsgálva a törvényesen védve.
 Beszerzési forrás:

Czerny J. Antal-nál Bécs.
 Levélcím és gyár: XVIII. Carl Ludwigstrasse 6.
 Raktár I. Wallfischgasse 5.

Szétküldés azonnal utánvét mellett. Megrendelések 6 frt-tól feljebb portómentesen eszközöltetnek.

Leírások az összes Czerny-féle készítményekről kívánatra ingyen és bérmentve.

Raktár DEBRECZENBEN: Dr. Rotschnek Emil gyógyszerész, Békés-Osabán: Csankó János fodrász, Kolozsvár: Biró Sándor gyógyszerész, Pérkál Béla fodrász, Nagy-Károly: szabó Gyula fodrász, Szatmár: Dr. Lengyel Márton gyógyszerész, Nagy-Várad: Wachmann Albert droguista, Kassa: Adamek Ágoston, Megai Gusztáv A. gyógyszerészek, Dubez Imre droguista.

Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva.

549 10 - 7

Magyar királyi államvasutak.
 Üzletvezetőség Debreczenben.

15080. szám.

II. — 1895.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Debreczen állomásán létesítendő új elsőrendű és első osztályú vizállomási épület és a hozzá tartozó vízgyűjtő akna összes munkáinak előállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a versenyfeltételek szerint felszerelt és felbélyegzett ajánlatok legkésőbb **f. évi július hó 4-én déli 12 óráig** a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

A végrehajtandó munkálatokra vonatkozó tervek, a részletes költségvetés és a szerződési tervezet a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályában a hiv. órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati költségvetés és az ajánlati szöveg díjtalanul megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai következő felírással látandók el:

Ajánlat a debreczeni új kutház munkáira.

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi július hó 3-án délelőtti 11 óráig 400, azaz négyszáz forint teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban az előbb említett üzletvezetőség gyűjtőpénztárána. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok számitandók a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbbi jegyzett, 14 napnál nem régebb utolsó napi árfolyammal, de soha névértéken felül. A beérkező ajánlatok el, vagy el nem fogadása iránt az üzletvezetőség fentartja magának a szabad döntési jogot.

Debreczen, 1896. június hó 10.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymat nem díjaztatik.) 570—1—1

A MAGYAR ÁLTALÁNOS
 KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT.

Budapest, V., Erzsébet-tér 19.

a közeledő

CSÉPLÉSI IDÉNYRE

különös figyelmébe ajánlja

a t. cz. gazdálkodóknak, valamint gőzmal-mosóknak, szeszgyárosoknak, tégl- és mész-égetőknek és egyéb iparvállalatoknak **kezán és szobafűtéshez** kiválóan alkalmas

akna-, cséplési koczka és darabos szenét

királdi és sajószentpéteri bányáiból leg-jutányosabb áron, egész kocsiakományokban, minden állomásra szállítva.

Kizárólagos képviselők: **Hovesi és Fodor** cég Debreczen.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város

S Z É K H Á Z Á N A K

tervbe vett bővítő s átalakító munkálataira

verseny tárgyalás hirdettetik.

Az egyes munkák következőleg vannak előirányozva:

I. Bontások

8315 96

II. Építő munkák:

1. Föld- és kőmivesmunka	121453.02
2. Kőfaragómunka	40195.58
3. Vasmunka	30354.36
4. Ácsmunka	17105.17
5. Cserép- és palafedő	5261.85
6. Bádógosmunka	11349.20
7. Szobrászmunka	11587.98
8. Asztalosmunka	22549.68
9. Lakatosmunka	8564.50
10. Mázolómunka	3084.26
11. Üvegesmunka	2847.38
12. Padlózatmunka	4707.57
13. Terazzo- és burkolati munka	11433.30
14. Festőmunka	4157.30

II. Építési munka: 294651.34

A felsorolt munkálatok **egyenként, csoportosan, vagy együttesen is kiadatnak.**

A bontó munkákra általán összegű ajánlat teendő.

A megfelelően bélyegzett írásbeli zárt ajánlatok

folyó 1896. évi július hó 6-án d. u. 5 óráig

a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

Minden ajánlattevő köteles az előirányzati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapírosokban **f. évi július hó 6-án délelőtti 11 óráig** a városi házépítési hivatalban letenni s a letéti jegyzéket az ajánlatához mellékelni.

Minden ajánlattevő köteles kijelenteni ajánlatában, hogy a tervet, költségvetést, feltételeket és a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára nézve kötelezőknek elvállalja.

Távirati, elkésve, vagy a bánatpénz letéte nélkül beadott ajánlatok, valamint kétséget támasztható kifejezéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatba hozandó általán összeg a bontó munkákra és százalék engedmény az építő munkákra az ajánlatban számmal és betűkkel is olvashatóan és határozottan kiteendő.

A beérkező ajánlatok **f. évi július hó 7-én d. e. 10 órakor** a városház nagytanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel.

A városi Tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok között szabadon választhasson, vagy az ajánlatok mellőzésével a munkák biztosítására másképen intézkedhessék.

A vonatkozó általános és részletes feltételek, a részletes tervek és költségvetés a városi mérnöki hivatalban, valamint Havranek és Adriányi műépítész urak irodájában (Budapest, Almássy-tér 8. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők s a feltételek s költségvetések kívánatra meg is küldetnek.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1896. évi június hó 1-én tartott üléséből.

A városi tanács.

569 2 - 2

"Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1896.